

BUDGET 2020

8. Arbejdet med patientinddragelse i Region Nordjylland

Regionsrådets budgetkonference den 17. og 18. september, 2019

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

5. september 2019

NOTAT

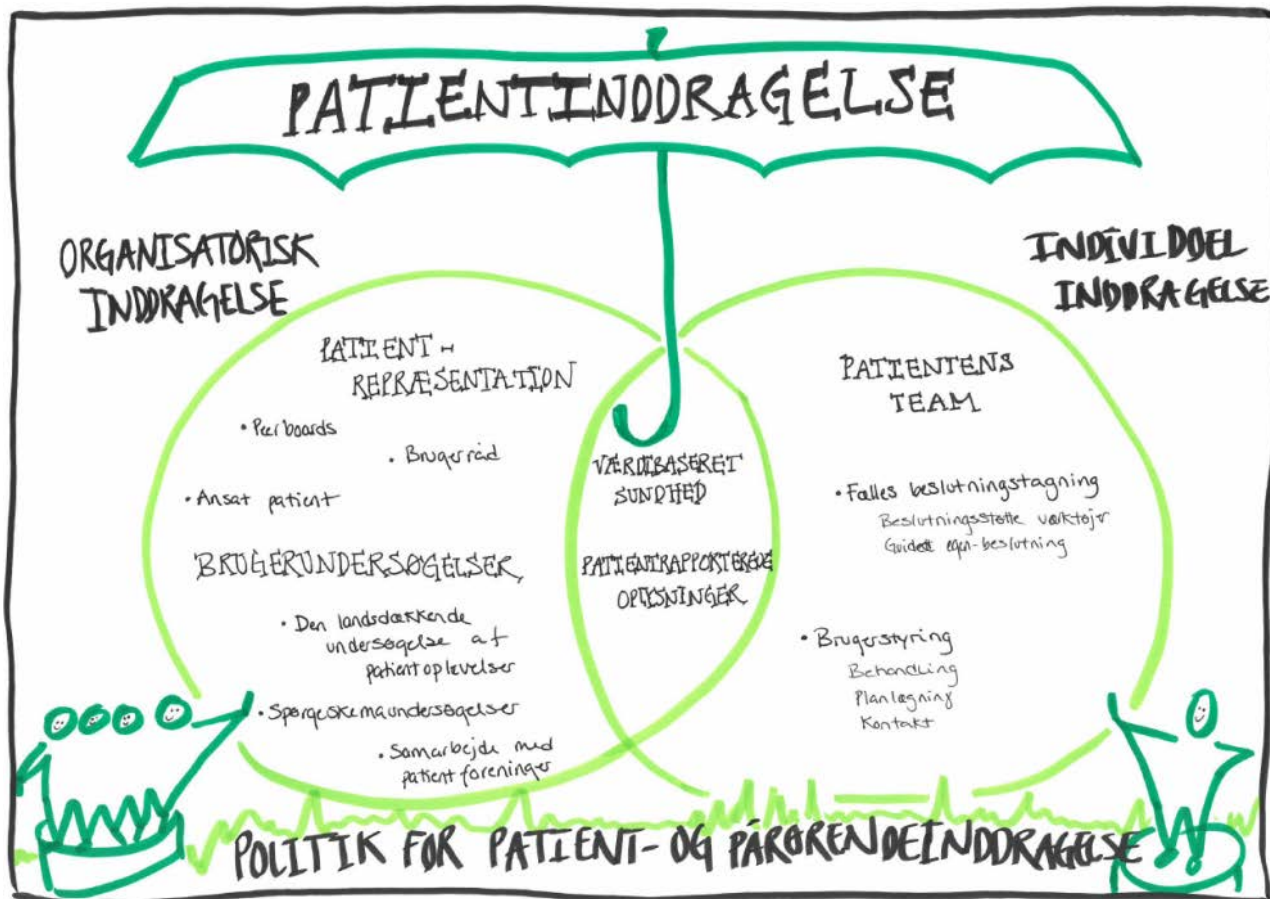
Patientinddragelse i Region Nordjylland

- Sundhed skaber vi sammen

"Borgerens stemme" er central i Region Nordjylland, når vi drøfter drift og udvikling af vores fælles sundhedsvæsen. Patientens ønsker, viden, erfaringer og observationer skal anvendes aktivt i behandlingen.

Vores borgere skal have et sundhedsvæsen, der er på deres præmisser. Et sundhedsvæsen, hvor patienter og pårørende inddrages i patientforløbet og i udviklingen af selve sundhedsvæsenet. Det er vores drivkraft til at styrke indsatserne omkring patientinddragelse.

Patientinddragelse er mange ting – og i Region Nordjylland arbejder vi ud fra følgende model over området:

Vi ser patientinddragelse fra to vinkler: Inddragelse på det organisatoriske niveau og inddragelse på individniveau. Ved inddragelse på det organisatoriske niveau inviteres patienter, pårørende og borgere med til at udvikle fremtidens sundhedsvæsen i Nordjylland. Inddragelse på individniveau handler om den enkelte patient og dennes pårørende.

Indsatserne i Region Nordjylland omfatter en række konkrete værktøjer og tiltag, der allerede er igangsat – og som vi skal have endnu mere af. Det handler også om at skabe en kulturændring. Det kræver et ledelsesmæssigt fokus. Og det *har* regionens topledelse og de enkelte hospitaler. De går foran og sætter mål for både organisatorisk og individuel patientinddragelse.

Patientens Team og patientansvarlig læge

Patienten *skal* have et team og en patientansvarlig læge. Vi arbejder med den kulturændring, der skal til. For patienten skal være aktivt inddraget i sin egen behandling. Vi vil derfor forstærke implementeringen af Patientens Team. Den patientansvarlige læge har det overordnede ansvar for patientens forløb. Teamet omfatter også øvrige personalegrupper, som er involveret i patientens behandling, fx sygeplejersker og sekretærer.

Vi arbejder med Patientens Team og patientansvarlig læge internt i specialerne, på tværs af vores hospitaler, og også når patienterne har et forløb i fx kommunalt regi. Vi er generelt godt i gang på regionens hospitaler (både somatik og psykiatri). Der er dog særligt udfordringer med implementeringen i de mere komplekse og tværgående forløb. Dette har særlig fokus i den kommende tid, og der er igangsat projekter indenfor fx KOL området, hvor principperne i Patientens Team gøres til virkelighed.

Fælles beslutningstagning

Patienten er det centrale i Patientens Team. Patienten skal være aktivt inddraget i vigtige beslutninger om egen behandling. Vi vil afprøve værktøjer til "fælles beslutningstagning", så beslutninger gennem hele patientforløbet træffes i tæt dialog mellem patienten og de sundhedsprofessionelle. Værktøjerne kan fx bruges, når en patient og en kliniker skal træffe beslutning om udredning, behandling eller opfølgning i den grad og på de møder, som patienten foretrækker. Det skaber bedre samtaler, fordi man kommer omkring de emner, som er vigtige, både for klinikerens og i særdeleshed for patienten, blandt andet fordi patienten har haft mulighed for at forberede sig. Det er dog et værktøj, det koster tid at udvikle - og som der skal skabes rammer og give plads for, også når det skal implementeres. Gevinsterne er store i form af højere kvalitet og mere tilfredse patienter og medarbejdere.

Regionens mål er, at i mindst 90 procent af patienterne inden for udvalgte områder i 2020 skal opleve, at de deltog i beslutninger om deres behandling.

PRO – Patientrapporterede oplysninger

Patienten skal via PRO vurdere sin helbredstilstand. Det er til brug for patientens eget forløb og til brug for kvalitetsudvikling til samlede patientgrupper. PRO er data om patientens helbredstilstand, herunder fysiske og mentale helbred, symptomer, helbredsrelateret livskvalitet og funktionsniveau. PRO indhentes via spørgeskemaer som patienten selv udfylder. PRO-data handler om, hvilken *gavn* patienten har haft af behandlingen eller det samlede forløb.

Til den enkelte patient anvendes PRO:

- I det kliniske møde til at målrette en diagnostisk udredning og forbedre behandlingen
- Til at inddrage patienter i egen behandling for at opnå større tilfredshed og bedre kommunikation mellem patient og sundhedsperson

Til samlede patientgrupper kan PRO:

- I forskning, fx til at vurdere ny medicin, bivirkninger og behandlingsresultater
- I kliniske databaser til at overvåge og udvikle klinisk kvalitet
- Som kvalitetsindikator i systematisk kvalitetsudvikling af behandling

PRO er et godt redskab til systematisk at inddrage patientens præferencer og egen vurdering af sin helbredstilstand, ligesom det kan medvirke til effektiv ressourceudnyttelse. I Region Nordjylland har vi en række PRO-indsatser på forskellige områder. Nogle af disse er lokale eller regionale løsninger, mens andre er fællesregionale. På flere sygdomsområder er vi foran, fx diabetes og hofte- og knæartrose, hvor regionen er primus motor i at udvikle værdifulde redskaber baseret på patienternes besvarelser af spørgsmål om effekten af behandling. Vi deltager også i lokale og nationale udviklings/forskningsprojekter, herunder de kommende Knæk-cancer-projekter.

Samskabelse som metode til patientinddragelse

I Region Nordjylland anvender vi "samskabelse" som en metode til patientinddragelse. Sammen skaber fagprofessionelle og borgere mere sundhed. Borgerne er med til at udpege problemstillinger og finde løsninger, så vi skaber læring i sundhedsvæsenet. Ideen i samskabelse er, at patienter/borgere, fagprofessionelle og eventuelt andre aktører er ligeværdige samarbejdspartnere. Vi kalder det for peerboard, når samskabelsesmetoden bruges til at udvikle organisationen eller behandlingen for de mange patienter. Patienters viden og erfaringer fra eget patientforløb indgår på lige fod med fagprofessionelles viden og erfaringer som et væsentlig med at forbedre sundhedsvæsenet.

Konkret har samarbejdsfora i klyngerne Vest, Syd og Midt igangsat et udviklingsarbejde med Patientens Team på tværs af sektorer på KOL-området. Der er nedsat en arbejdsgruppe i hver klynge for at sikre den lokale forankring, hvor patienter, pårørende, fagprofessionelle og ledere på tværs af hospital, kommunerne og NordKAP er sammen om at pege på problemstillinger og løsningsmulighederne i KOL-forløb. Her ud fra arbejder arbejdsgrupperne med at afprøve konkrete indsatser, der kan løse problemstillinger på tværs af sektorerne.

Regionens arbejde med patientinddragelse baserer sig på den politisk vedtagne Politik for Patient- og Pårørendeinddragelse og konkret via det strategiske fokusområde På Patientens Præmisser.